

PLANUL NAȚIONAL STRATEGIC

**APROBAT DE
COMISIA
EUROPEANĂ ÎN
7 DECEMBRIE 2022
ORA 10 CU DECIZIA
C(2022) 8783**

DOCUMENT PROGRAMATIC

STRATEGIA

MINISTERULUI AGRICULTURII PENTRU ANII 2023 - 2027

17.02.2023

PLANUL NAȚIONAL STRATEGIC PAC 2023-2027

**Planul Național
Strategic PAC
reprezintă
STRATEGIA
AGRICOLĂ LA
NIVELUL ROMÂNIEI
pentru perioada
2023-2027**

PNS are obiective clare pentru dezvoltarea agriculturii, industriei alimentare și a satului românesc.

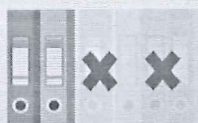
PNS 2023-2027 înglobează instrumente de sprijin finanțate atât din FEAGA cât și FEADR

- Pilonul I FEAGA - Plățile directe și intervenții sectoriale (măsuri pentru susținerea pieței)
- Pilonul II: FEADR - Politică de dezvoltare rurală

17.02.2023

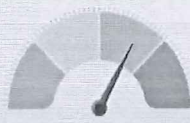
NOILE PRINCIPII ALE REFORMEI POLITICII AGRICOLE COMUNE 2021-2027

SIMPLIFICARE

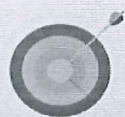
Reducerea
poverii
administrative
pentru fermieri
și celelalte
categorii de
beneficiari

SISTEM BAZAT PE PERFORMANȚĂ

Asigurarea
rezultatelor
politicilor

O MAI BUNĂ DIRECȚIONARE

O legătura
mai stransa
cu realitățile
locale

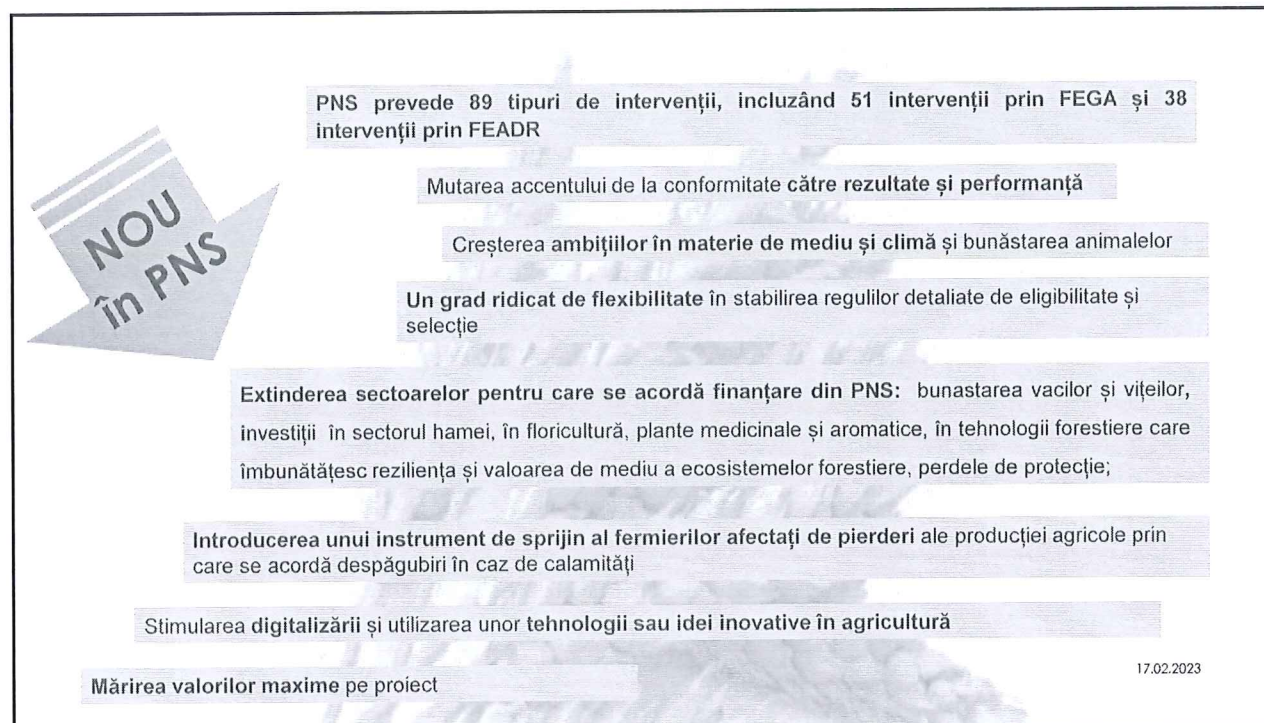
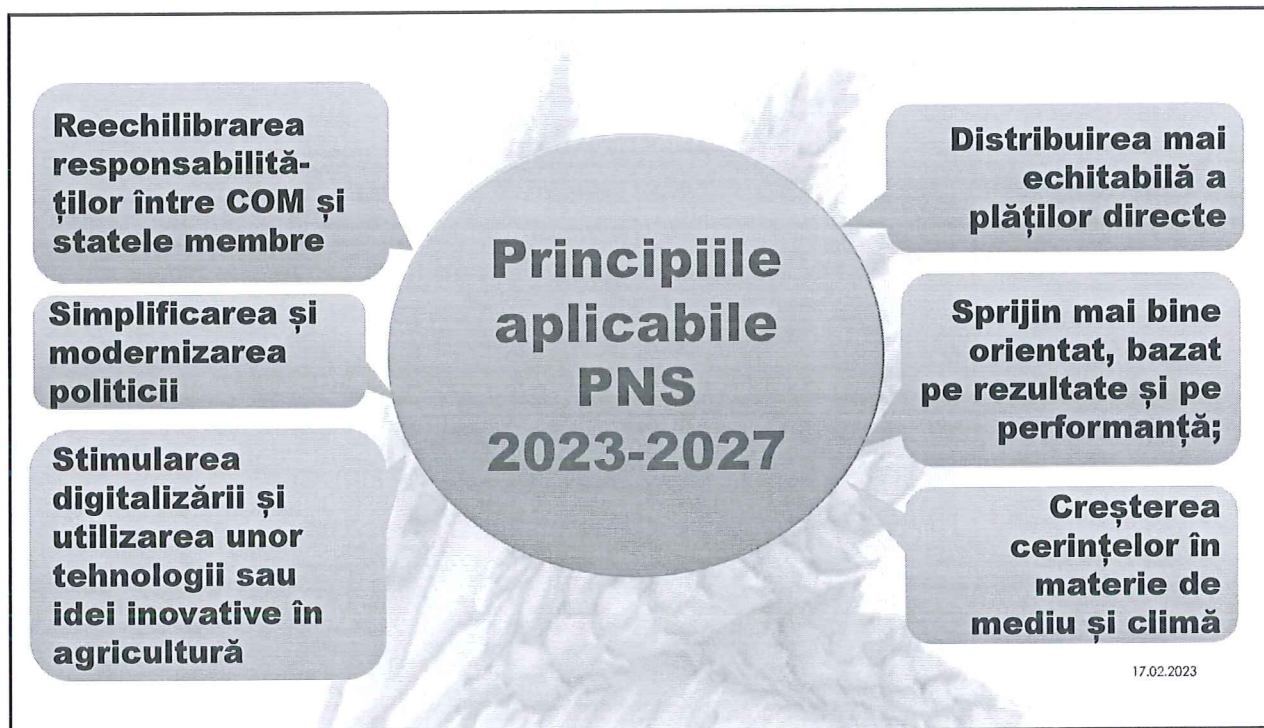
PĂSTRAREA UNOR ELEMENTE COMUNE SOLIDE

Mentținerea
condițiilor de
concurență
echitabilă
Ambiții mai
mari privind
mediul și clima

17.02.2023

NOU

Obiectivele de mediu :

- contribuția la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice;
- promovarea dezvoltării durabile;
- gestionarea eficientă a resurselor naturale;
- contribuția la protejarea biodiversității;
- îmbunătățirea serviciilor eco sistemice;
- conservarea habitatelor și a peisajelor.

17.02.2023

PNS vizează atingerea următoarelor obiective:

I. Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară, creșterea viabilității fermelor prin stabilizarea veniturilor fermierilor și eliminarea disparităților dintre ferme

II. Consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității sectorului agro-alimentar prin intensificarea cooperării, încurajarea investițiilor colective, modernizarea, restructurarea fermelor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității concomitent cu dezvoltarea, modernizarea industriei alimentare

III. Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural prin atragerea și susținerea tinerilor și facilitarea dezvoltării afacerilor, promovarea și creșterea ocupării forței de muncă, incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale

17.02.2023

Intervenții PILONUL 2

41,8% din total pilonul 2
(mai mult ca procentul obligatoriu de 35%)

Mediu și climă, din care

- agromediu și climă
- agricultură ecologică
- zone cu constrângeri naturale
- forestier

1.719,91 mil. euro

492,33 mil. euro

389,12 mil. euro

663,99 mil. euro

174,47 mil. euro

Bunăstarea animalelor

736,3 mil. euro

17.02.2023

Intervenții PILONUL 2

Dezvoltare zonelor rurale, din care:

- LEADER(infrastructură locală, socială, patrimoniu local, scheme de calitate, economie circulară, ecarisaj)
- nonagricol
- infrastructură rutieră

851 mil. euro

500,0 mil. euro

150,0 mil. euro

201,0 mil. euro

Intervenții suport, din care:

- prime de asigurare și instrumente de gestionare a riscurilor
- grupuri de producători
- cooperare și inovare
- consiliere și transfer de cunoștințe
- asistentă tehnică

356,9 mil euro

97,9 mil. euro

15,4 mil. euro

40,2 mil. euro

10,0 mil. euro

193,4 mil. euro

17.02.2023

Intervenții PILONUL 1

PLĂȚI DIRECTE

Sector VEGETAL total

- plată de bază
- plată redistributivă
- sprijin cuplat
- tineri fermieri

6.276,4 mil. euro

4.822,4 mil. euro

978,7 mil. euro

408,1 mil. euro

67,2 mil. euro

Sector ZOOTEHNIC

- sprijin cuplat

1.059,4 mil. euro

17.02.2023

Intervenții PILONUL 1

ECOSHEME

Sector VEGETAL, din care:

- Practici benefice pentru mediu > 10 ha
- Gospodăria tradițională < 10 ha
- Înierbarea intervalului dintre rânduri în plantațiile pomicole, viticole, pepiniere

2.199,5 mil. euro

1.639,3 mil.euro

478,5 mil.euro

81,7 mil.euro

Sector ZOOTEHNIC, din care:

- Bunăstare Vaci de lapte
- Bunăstare Tineret bovin

247,9 mil. euro

142,8 mil.euro

105,1 mil.euro

17.02.2023

Intervenții PILONUL 1

INTERVENȚII
SECTORIALE

TOTAL, din care

Sector Fructe și legume

Sector Apicol

Sector Viti - vinicol

151,7 mil. euro

8,6 mil. euro

30,4 mil. euro

112,7 mil. euro

17.02.2023

Norme privind condiționalitatea – PNS 2023-2027

Domenii	Specificare	
	(obiective/aspecte)	(standarde/cerințe)
1. Clima și mediul	Schimbările climatice (<i>atenuare și adaptare</i>)	GAEC 1-3
	Apa (<i>protecție și calitate</i>)	SMR 1 și 2 GAEC 4
	Solul (<i>protecție și calitate</i>)	GAEC 5-7
	Biodiversitate și peisaj (<i>protecție și calitate</i>)	SMR 3 și 4 GAEC 8 și 9
2. Sănătate publică și sănătatea plantelor	Siguranța alimentară	SMR 5 și 6
	Produse de protecție a plantelor	SMR 7 și 8
3. Bunăstarea animalelor	Bunăstarea/protecția vițelilor	SMR 9
	Bunăstarea/protecția porcilor	SMR 10
	Bunăstarea/protecția animalelor de fermă	SMR 11

Autorități implicate (reglementare/implementare/control) în raport cu domeniul de competență:

- ✓ MMAP/APIA – Clima și mediul (SMR 1-4 și unele standarde GAEC).
- ✓ ANSVSA/APIA - Sănătatea publică, siguranța alimentară și bunăstarea animalelor (SMR 5, 6, 9, 10 și 11).
- ✓ AN Fitosanitară/APIA – Produse de protecție a plantelor (SMR 7 și 8).

GAEC: standarde privind menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu (good agricultural and environmental condition).

Norme de ecocondiționalitate: sunt reprezentate de cerințele legale în materie de gestionare (așa-numitele „cerințe SMR” - statutory management requirements)

17.02.2023

PLĂȚI DIRECTE

17.02.2023

NOU

**Sprijin de bază pentru venit
în scopul sustenabilității
(BISS)**

**Înlocuiește actuala schemă de
plată unică pe suprafață (SAPS)**

În perioada 2023-2027 România
va aplica intervenția
BISS pentru o suprafață de
9.697.000 ha

plafonul BISS pentru perioada 2023-2027
este de **4.82 miliarde euro**

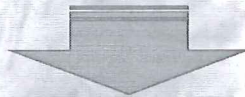
Scopul BISS

- realizarea viabilității fermelor agricole
- acordarea unei plăți anuale decuplate de producție pe hectarul eligibil declarat de fermierul activ

- BISS vizează alături de eco-schemele specifice, îmbunătățirea performanței de mediu.

17.02.2023

Cuantumul unitar al intervenției are o evoluție crescătoare de la 96,47 euro/ha în anul 2023 la 103,06 euro/ha în 2027, fiind în corelație directă cu creșterea graduală a bugetului alocat României.

ANUL	CUANTUM PREVĂZUT euro/ha
2023	96,47
2024	97,85
2025	99,27
2026	100,66
2027	103,06

17.02.2023

Sprajin redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității (CRISS)

Subvenția destinată fermelor între un hectar și 50 de hectare
 Fermele mici de la 1-50 ha reprezintă majoritatea exploatațiilor din România.

2023-2027:
 suprafață planificată pentru care se acordă sprijinul este 3.748.473 ha

2023-2027:
 10% din plafonul de plăți directe, 978.69 milioane euro.

- sprijin suplimentar pentru o suprafață de 39% din total suprafață înscrisă în IACS, gestionată de majoritatea fermierilor (97%) care contribuie la susținerea vitalității spațiului rural.
- Sprijin complementar cu Intervenția BISS, cu eco schemele adresate sectorului vegetal, cât și cu alte scheme de sprijin cuplat din sectorul vegetal și zootehnic.
- CRISS se adresează fermierilor eligibili pentru plata BISS.

17.02.2023

Plata anuală unitară pe suprafață = raportul între plafonul anual al intervenției CRISS și numărul de hectare eligibile determinate de APIA în fiecare an de plată, NUMAI PENTRU fermele care se încadrează în intervalul 1-50 ha.

Această plată se adresează, totodată, și fermelor care nu făceau obiectul schemei "micii fermieri", dar care constituie segmentul agriculturii la scară mică și mijlocie,

Srijinul redistributiv complementar pentru venit va fi acordat fermierilor care nu și-au fragmentat exploatațiile după 2020

ANUL	CUANTUM PREVĂZUT euro/ha
2023	50,61
2024	51,42
2025	52,08
2026	52,82
2027	54,16

17.02.2023

Srijin complementar pentru venit pentru tinerii fermieri până în 40 ani cu competențe în domeniu agricol

**67,20
MILIOANE EURO**

2023	2024	2025	2026	2027
12,88 milioane euro	13,16 milioane euro	13,44 milioane euro	13,72 milioane euro	14,00 milioane euro
(46 euro/ha)	(47 euro/ha)	(48 euro/ha)	(49 euro/ha)	(50 euro/ha)

17.02.2023

SPRIJIN CUPLAT

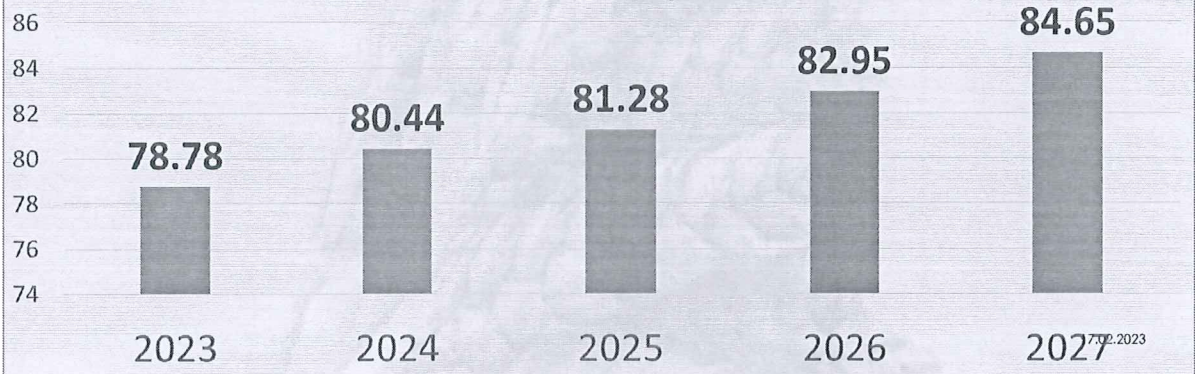
17.02.2023

SPRIJIN CUPLAT IN SECTORUL VEGETAL

408,10
milioane
euro

12
interventii

Sprijin cuplat vegetal 12 interventii
(milioane euro)

17.02.2023

SPRIJIN CUPLAT VEGETAL 12 intervenții pentru

Soia

Lucernă

Leguminoase pentru industrializare (mazăre de gradina, fasole boabe și fasole păstăi)

Câneșă

Orez

Sămânță de cartof

Hamei

Sfeclă de zahăr

Legume cultivate în câmp pentru consum în stare proaspătă sau destinate industrializării (tomate, castraveți, ardei, vinete)

Legume cultivate în sere și solarii (tomate, castraveți, ardei, vinete, varză)

Fructe (prune, mere, cireșe, vișine, caise, și piersicii)

Seminte pentru plante furajere

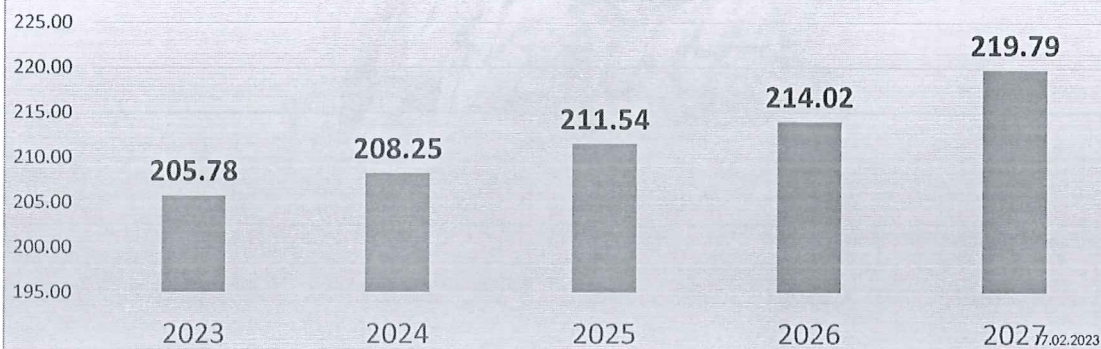
17.02.2023

SPRIJIN CUPLAT IN ZOOTEHNIE

1,06
miliarde
euro

5
interventii

Sprijin cuplat zootehnic (5 interventii)
milioane euro

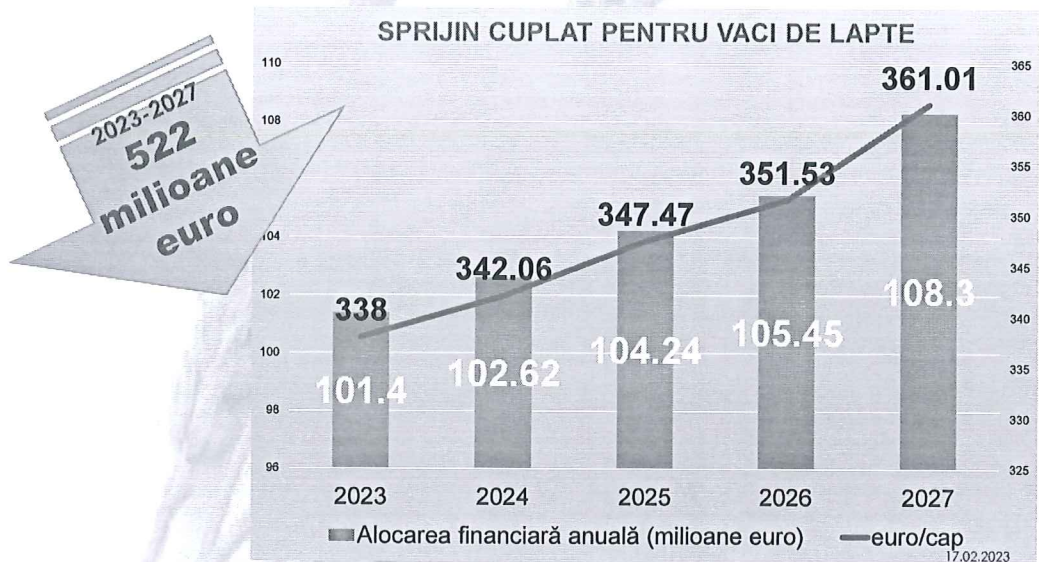
SPRIJIN CUPLAT IN ZOOTEHNIE

Plafon 2023-2027

Sprijin cuplat vaca de lapte	Sprijin cuplat taurine carne	Sprijin cuplat bivolite lapte	Sprijin cuplat ovine/caprine	Sprijin cuplat viermi de matase
522,02 milioane euro	114,9 milioane euro	10,45 milioane euro	411,84 milioane euro	0,15 milioane euro

17.02.2023

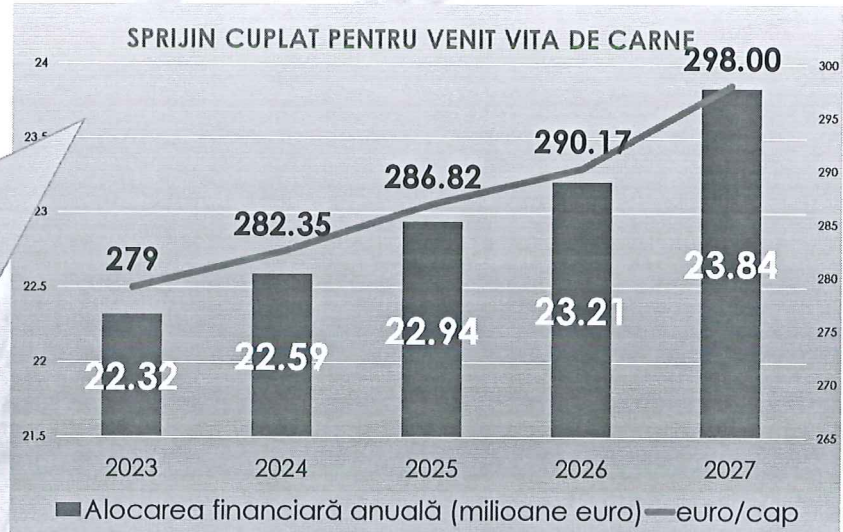
SPRIJIN CUPLAT PENTRU VACI DE LAPTE

SPRIJIN CUPLAT PENTRU VENIT VITA DE CARNE

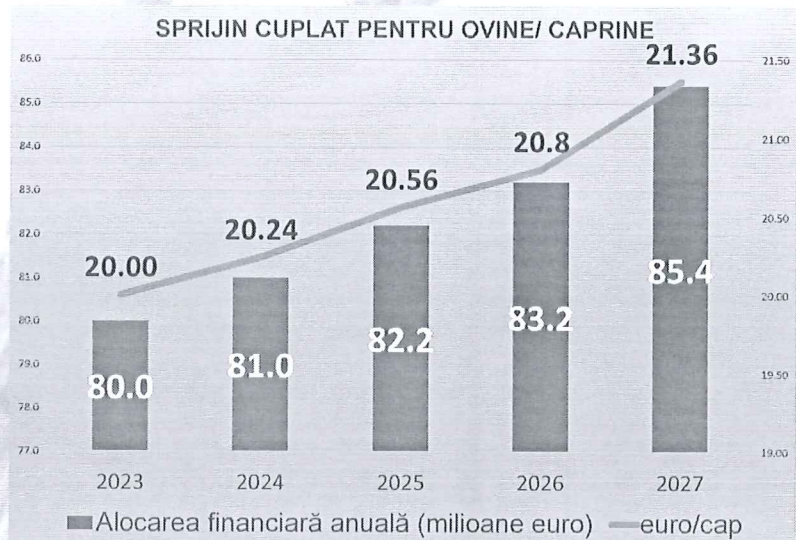
2023-2027
114,9
milioane
euro

17.02.2023

SPRIJIN CUPLAT PENTRU OVINE/ CAPRINE

2023-2027
411,84
milioane
euro

17.02.2023

ECOSHEME

17.02.2023

ECOSHEME SECTOR VEGETAL

2,2
miliarde
euro

1,64 miliarde
euro
Practici benefice
pentru mediu
aplicabile în teren
arabil (>10 ha)

2023- 56 euro/ha

478,5 milioane
euro
Practicarea unei
agriculturi
prietenoase cu
mediul în
fermele mici
(gospodaria
traditionala <10 ha)

2023- 76,0 euro/ha

81,71 milioane
euro
Înierbarea
intervalului dintre
rânduri în plantațiile
pomicole, viticole,
pepiniere

2023- 77 euro/ha

ECHOSHEME ZOOTEHNIE

247,9 milioane euro

Bunăstarea vacilor de lapte

Bunăstarea tineretului bovin la îngrășat

Plafon 2023-2027
142,75 milioane euro

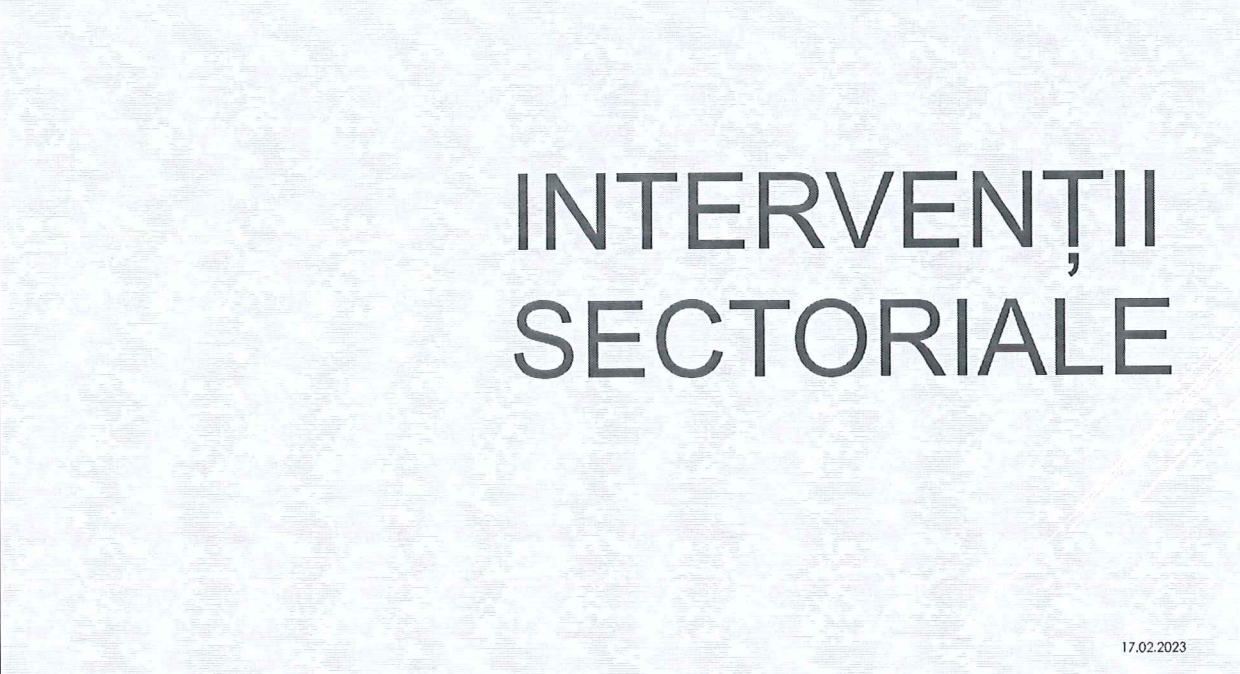
Plafon 2023-2027
105,14 milioane euro

17.02.2023

**INTERVENȚII
SECTORIALE**

17.02.2023

INTERVENȚII ÎN SECTORUL APICOL

TOTAL BUGET
(60,8 milioane
euro)

din care 50% UE
(30,4 milioane
euro)

INTERVENȚII pentru

- Combaterea agresorilor și a bolilor specific stupilor, în special a varoozei
- Raționalizarea transumanței/stupăritului pastoral
- Acțiuni pentru îmbunătățirea calității produselor în vederea unei mai bune valorificări pe piață

17.02.2023

INTERVENȚII SECTORIALE

INTERVENȚII ÎN SECTORUL FRUCTE- LEGUME 8,6 milioane euro

pentru:

- Investiții în active corporale și necorporale, cercetare și producție experimentală
- Acțiuni pentru îmbunătățirea sustenabilității și a eficienței transportării și depozitării
- Acțiuni de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea
- Măsuri de prevenire și gestionare a crizelor pe piața fructelor și legumelor

INTERVENȚII ÎN SECTORUL VITIVINICOL 41,5 milioane euro

pentru:

- Restructurarea și reconversia plantațiilor viticole
- Investiții în active corporale și necorporale
- Asigurarea recoltelor
- Investiții în active corporale și necorporale menite să sporească
- durabilitatea producției de vin

17.02.2023

INSTRUMENTUL DE SPRIJIN AL FERMIERILOR AFECTAȚI DE PIERDERI ALE PRODUCȚIEI AGRICOLE

2023-2027

**391,4
milioane
euro**

Instrumentul de sprijin va face obiectul unui act normativ care va reglementa înființarea Comitetului de Gestionare a Riscului și a Fondului de risc din agricultură

MADR, a prevăzut în Planul Național Strategic 2023-2027 două forme de sprijin în sumă totală de 391,4 milioane euro, astfel:

- A. 24,1 milioane euro, sprijin acordat fermierilor pentru subvenționarea primelor de asigurare
- B. 367,3 milioane euro, sprijin acordat fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole ca urmare a fenomenelor climatice nefavorabile, constituit din:
  - a. procent de 3% din plățile directe anuale convenite fermierilor în perioada 2023-2027 de până la 293,5 milioane euro;
  - b. contribuția FEADR în sumă totală de 62,4 milioane euro;
  - c. contribuția de la bugetul național în sumă de 11,5 milioane euro.

Implementarea *Instrumentului de sprijin al fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole* din cadrul PNS are în vedere degrevarea bugetului de stat de viitoare obligații financiare către fermieri, rezultate în cazul fenomenelor de calamitate a producției agricole

17.02.2023

INSTRUMENTUL DE SPRIJIN AL FERMIERILOR AFECTAȚI DE PIERDERI ALE PRODUCȚIEI AGRICOLE

**Calendarul
propus
pentru
realizarea
Instrumentul
ui de sprijin
al fermierilor
afectați de
pierderi ale
producției
agricole**

1. Crearea cadrului legislativ pentru înființarea Comitetului de Gestionare a Riscului din agricultură și a Fondului de risc
2. Posibilitatea de derulare de către APIA a unei proceduri de achiziție publică pentru realizarea caietului de sarcini pentru elaborarea softului necesar pentru digitalizarea informațiilor privind fenomenele climatice, gradul de afectare a producțiilor agricole precum și a altor aspecte relevante pentru implementarea instrumentului de sprijin
3. Elaborarea legislației pentru stabilirea:
  1. Tipurilor de riscuri eligibile și acoperirea acestora prin instrumentul de sprijin
  2. Normelor referitoare la constituirea și gestionarea riscurilor eligibile
  3. Metodologiei de calcul a pierderilor și factorii declanșatori pentru compensarea pierderilor de producție
4. Procedura de achiziție publică pentru elaborarea softului necesar APIA pentru digitalizarea sistemului de constatare, autorizarea și plată a despăgubirilor convenite fermierului din Fondul de risc
5. Testarea sistemului informatic al APIA

Trimestrul I 2023

ianuarie 2023

Trimestrul I 2023

Trimestrul I 2023

Trimestrul II 2023

Trimestrul II 2023

Trimestrul III 2023

17.02.2023

INSTRUMENTUL DE SPRIJIN AL FERMIERILOR AFECTAȚI DE PIERDERI ALE PRODUCȚIEI AGRICOLE

**Calendarul
propus
pentru
realizarea
Instrumentului
de sprijin
al fermierilor
afecțați de
pierderi ale
producției
agricole**

6. Demersuri necesare pentru facilitarea implementării instrumentului de sprijin:

a. Obținerea de informații privind plățile efectuate de societățile de asigurări fermierilor care au beneficiat de subvenționarea primelor de asigurare pentru secetă	ianuarie 2023 la depunerea Cererilor de plată
b. Obținerea de informații de la fermierii înregistrați la APIA privind istoricul producțiilor, date statistice, etc.	
c. Includerea în Cererea de plată a informării fermierilor cu privire la participarea la Fondul de risc și luarea la cunoștință cu privire la reținerea contribuției aferente	ianuarie 2023
d. Consultări cu Comisia Europeană, DG-Agri pentru clarificarea aplicării anumitor prevederi din Reg. Nr. 2115/2021	februarie - martie 2023 februarie 2023
e. Demersuri pentru definirea unei polițe de asigurare unitare, în cazul secetei, pentru toate societățile de asigurare	Trimestrul II - III 2023
f. Proceduri de informare a fermierilor cu privire la modul de funcționare a instrumentului de sprijin propus prin PNS - trimestrul II 202	

17.02.2023

AJUTOARELE NAȚIONALE TRANZITORII COMPLEMENTAR CU INTERVENȚIILE DIN CADRUL PLANULUI STRATEGIC PAC

Ajutorul național tranzitoriu (ANT) de la bugetul național continuă să fie o componentă importantă de sprijin pentru fermieri.

**2023-2027
903,8
milioane
euro**

- ANT 1 – plată culturi în teren arabil
- ANT 2,3 - plată decuplată pentru in și cânepă pentru fibră
- ANT 4 - plată decuplată pentru tutun
- ANT 5 - plată decuplată pentru hamei
- ANT 6 - plată decuplată pentru sfecla de zahăr
- ANTZ 7 - lapte de vacă - plată decuplată de producție
- ANTZ 8 - carne de vită și mânzat - plată decuplată de producție
- ANTZ 9 - ovine și caprine femele - plată cuplată de producție

17.02.2023